

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Uppsala tingsrätts dom 2009-03-30 i mål nr T 3897-08, se bilaga A

KLAGANDE

Staten genom Justitiekanslern
Box 2308
103 17 Stockholm

Ombud: Byråchefen Daniel Kjellgren och föredraganden Martin Mörk
Box 2308
103 17 Stockholm

MOTPART

OLIVIA Agnieszka Mathilda Rozum, 830217-4084
Holtermansgatan 3 C, 1 tr, lägenhet 2329
411 29 Göteborg

Ombud: Jur.kand. Clarence Crafoord och jur.kand. Gunnar Strömmer
Centrum för rättvisa
Box 2215
103 15 Stockholm

GRUPPMEDLEMMAR

Se domsbilaga 1 till tingsrättens dom

SAKEN

Skadestånd

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten fastställer tingsrättens dom.
2. Staten ska ersätta Olivia Rozum för rättegångskostnader i hovrätten med 37 400 kr avseende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för denna dom till dess betalning sker.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Staten har yrkat att hovrätten ska ogilla käromålet eller i vart fall sätta ned skadeståndsbeloppen till 25 000 kr för Olivia Rozum och var och en av gruppmedlemmarna. Staten har vidare yrkat befrielse från skyldigheten att ersätta Olivia Rozum för hennes rättegångskostnader vid tingsrätten samt att staten ska tillerkännas ersättning för rättegångskostnader vid tingsrätten med 50 000 kr avseende ombudsarvode.

Olivia Rozum har bestritt ändring.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i hovrätten.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Parterna har åberopat samma grunder, omständigheter och bevisning som vid tingsrätten med den skillnaden att staten här medgett att Oliva Rozum och gruppmedlemmarna missgynnats i den mening som avses i 7 § första stycket lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan (likabehandlingslagen). Vid tingsrätten inspelade videoförhör med Olivia Rozum och Inger Knutell har spelats upp.

Hovrätten delar på av tingsrätten anförda skäl dess bedömning att Olivia Rozum och gruppmedlemmarna har utsatts för diskriminering i den mening som avses i likabehandlingslagen, vilket numera även medgetts av staten.

Huvudregeln i 7 § första stycket likabehandlingslagen är att diskriminering på grund av kön är förbjuden. Enligt paragrafens andra stycke gäller emellertid inte förbudet mot diskriminering om behandlingen är berättigad av hänsyn till ett särskilt intresse som uppenbarligen är viktigare än intresset av att förhindra diskriminering i högskolan.

Den avgörande frågan i målet är således om den diskriminering Olivia Rozum och gruppmedlemmarna blivit utsatta för kan anses berättigad i enlighet med vad som anförts ovan. Som tingsrätten konstaterat är en allmän utgångspunkt vid en sådan

bedömning att ett ingripande undantag från en viktig huvudprincip bör komma till tydligt uttryck i lagen och tillämpas restriktivt (jfr. NJA 2006 s. 683). Vidare gäller att likabehandlingslagen ska tolkas med utgångspunkt i EU-rätten på det aktuella området. Tingsrätten har i sin dom redogjort för den.

Lagtextens utformning ger inte någon vägledning för en bedömning av vilka särskilda intressen som kan utgöra skäl för undantag från diskrimineringsförbudet. I förarbetena anges bl.a. främjande av jämställdhet mellan kvinnor och män som ett exempel på ett väsentligt samhällligt och socialt intresse (prop. 2001/02:27 s. 41). Hovrätten delar tingsrättens bedömning att det av dessa förarbeten kan dras den slutsatsen att viss positiv särbehandling vid lika meriter kan vara tillåten om syftet är att främja jämställdheten mellan kvinnor och män. Emellertid kan inte varje särbehandling som tjänar detta syfte vara tillåten utan, såsom tingsrätten funnit, måste behandlingen stå i proportion till ändamålet.

Staten har angett att ändamålet med urvalsprincipen har varit att förbättra den studie-sociala miljön och att förbättra könsfördelningen på arbetsmarknaden. Genom den viktade lottningen blev, som tingsrätten anför, möjligheterna för kvinnor att antas inom folkhögskolekvoten i princip endast teoretisk. Även om konkurrensen ändå skulle ha varit hård har urvalsmetoden i praktiken inneburit att kvinnor, oavsett studieresultat, utestängts från möjligheten att komma in på utbildningen inom den angivna kvoten. Det är tveksamt om undantaget i 7 § andra stycket likabehandlingslagen kan tas till intäkt för att, på detta sätt, förbehålla manliga sökanden samtliga platser i en viss urvalsgrupp. Under alla förhållanden kan åtgärden, med beaktande av den begränsade effekten den inneburit för jämställdheten inom utbildningen och på arbetsmarknaden, inte bedömas stå i proportion till den diskriminering som Olivia Rozum och gruppmedlemmarna utsatts för.

Till följd härav måste, som tingsrätten funnit, det antagningsförfarande som SLU använt sig av anses stå i strid med diskrimineringsförbudet i 7 § likabehandlingslagen. Olivia Rozum och gruppmedlemmarna har därigenom blivit utsatta för en sådan kränkning som enligt 13 § likabehandlingslagen ger dem rätt till skadestånd av staten.

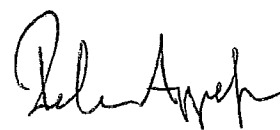
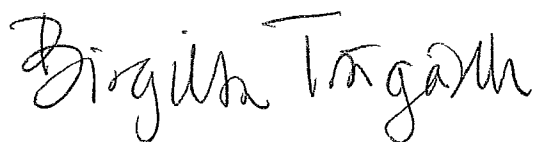
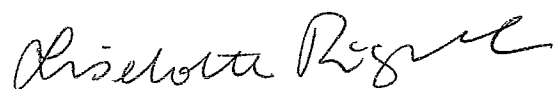
När det gäller skadeståndets storlek delar hovrätten den av tingsrätten gjorda bedömningen.

Tingsrättens dom ska därför stå fast.

Mot bakgrund av utgången i målet ska staten ersätta Olivia Rozum för hennes rättegångskostnader i hovrätten med vitsordat belopp.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2010-01-18

I avgörandet har deltagit hovrättspresidenten Fredrik Wersäll, hovrättsråden Liselotte Rågmark och Birgitta Trägårdh samt tf. hovrättsassessorn Rebecca Appelgren, referent. Enhälligt.